

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

2015/2053(INI)

24.6.2015

OPINIA

Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

dla Komisji Prawnej

w sprawie możliwego rozszerzenia ochrony oznaczeń geograficznych Unii Europejskiej na produkty nierolne
(2015/2053(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Nicola Danti

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. zauważa, iż zielona księga Komisji „Wykorzystanie tradycyjnej wiedzy fachowej Europy: możliwe rozszerzenie unijnej ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne” (COM(2014)0469) wynikająca z komunikatu Komisji z 2011 r. pt. „Jednolity rynek w obszarze praw własności intelektualnej” (COM(2011) 0287), badania dotyczącego ochrony oznaczeń geograficznych produktów nierolnych na rynku wewnętrznym oraz wysłuchania publicznego zorganizowanego po opublikowaniu tego badania;
2. przyjmuje z zadowoleniem wyniki konsultacji publicznych prowadzonych przez Komisję w związku z zieloną księgą, zakończonych w dniu 28 października 2014;
3. podkreśla, że pomimo posiadania od wielu lat systemu obejmującego produkty spożywcze i rolne Unia nie dysponuje obecnie jednolitym systemem ochrony oznaczeń geograficznych produktów nierolnych, w wyniku czego produkty te nie są chronione w państwach członkowskich, w których nie są objęte przepisami krajowymi, a jednocześnie produkty korzystające z krajowej lub regionalnej ochrony w poszczególnych państwach członkowskich nie są właściwie chronione na poziomie UE;
4. jest zdania, że brak unijnego jednolitego systemu ochrony oznaczeń geograficznych produktów nierolnych stwarza nieodpowiednie i w dużym stopniu rozproszone warunki w Europie, wynikające z faktu, że niektóre państwa członkowskie nie oferują konkretnej ochrony, a inne mają różne definicje, procedury i poziom ochrony w postaci krajowych i lokalnych, sektorowych czy przekrojowych przepisów, zakłócających zarówno harmonijny rozwój wspólnego rynku, jaki i jednolitą ochronę i rzeczywistą konkurencję w warunkach równości oraz mających negatywny wpływ na nie, co uniemożliwia dostarczanie konsumentom właściwych, wiarygodnych i porównywalnych informacji pozwalających im na podejmowanie bardziej świadomych decyzji, a także stanowi przeszkodę w ochronie konsumentów;
5. przyjmuje zatem z zadowoleniem publikację ww. zielonej księgi przez Komisję i opowiada się za możliwością objęcia również produktów nierolnych systemem unijnej ochrony, opartym na oznaczeniach geograficznych;
6. ma poza tym nadzieję, że Komisja – w następstwie wyników już przeprowadzonych konsultacji z zainteresowanymi stronami, a także dalszych analiz – jak najszybciej przedstawi wniosek ustawodawczy w sprawie wprowadzenia jednolitego europejskiego systemu ochrony oznaczeń geograficznych produktów nierolnych;
7. apeluje do Komisji o wykorzystanie doświadczeń nabytych w sektorach rolnym i spożywczym, aby stworzyć system oparty na najlepszych praktykach i niedyskryminacyjnych zasadach, a także przejrzysty, skuteczny, sprawny i pozbawiony zbędnych obciążeń administracyjnych oraz odstraszać kosztów dla producentów dobrowolnie decydujących się na zarejestrowanie danego produktu w systemie oznaczeń

geograficznych; jest ponadto zdania, że taki system powinien zapewniać rygorystyczną kontrolę i możliwie największą przejrzystość oraz zawierać stosowne metody postępowania w przypadku oszustw; w związku z tym apeluje do Komisji o zastosowanie niesektorowego podejścia do każdego systemu ochrony;

8. jest absolutnie przekonany, że rozszerzenie ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne może mieć liczne i zróżnicowane pozytywne skutki dla obywateli, konsumentów, producentów oraz dla całej europejskiej tkanki gospodarczej i społecznej, a także pozytywne skutki dla stosunków handlowych, które Unia Europejska utrzymuje lub negocjuje z krajami trzecimi, co pozwala UE objąć europejskie produkty nierolne równorzędną ochroną również w ramach międzynarodowych negocjacji handlowych;
9. podkreśla zwłaszcza, że system taki będzie mógł w szczególności:
 - skuteczniej chronić konsumentów, zwiększyć ich zaufanie do oznakowanych produktów i pomagać im w dokonywaniu bardziej świadomych wyborów przy zakupie produktów, zwiększając przejrzystość i eliminując zamieszanie powodowane mylącymi oznaczeniami i opisami, zwłaszcza jeżeli informacja o istnieniu takiego systemu zostanie rozpowszechniona w sposób efektywny; przyczynić się do zwiększenia identyfikowalności i dostarczania większej ilości informacji o jakości, pochodzeniu oraz metodach i warunkach produkcji w związku z coraz większą uwagą przywiązywaną do tych aspektów przez konsumentów;
 - stymulować innowacje w obszarze tradycyjnych procesów produkcji oraz powstawanie nowych podmiotów działających w obszarze produktów tradycyjnych, a także przyczynić się do zrównoważonego charakteru miejsc pracy powstałych na słabo rozwiniętych obszarach, w szczególności dzięki zapewnianiu małym przedsiębiorstwom i mikroprzedsiębiorstwom, które są źródłem blisko 80% typowych wytwarzanych lokalnie produktów, mogących otrzymać ochronę w ramach systemu oznaczeń geograficznych, zarówno możliwości zwiększenia sprzedaży za pomocą skuteczniejszej strategii marketingowej, jak i dzięki pobudzaniu ich do bliższej współpracy, zważywszy na zbiorowy charakter systemu;
 - skutecznie przyczynić się do zwalczania podrabiania wyrobów, nielegalnego wykorzystywania nazwy oznaczenia geograficznego oraz innych nielegalnych praktyk, które oszukują końcowego konsumenta i są szkodliwe zwłaszcza dla mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP legalnie produkujących ogromną większość towarów, które potencjalnie mogą skorzystać z ochrony, a nie mających obecnie prawnych lub finansowych możliwości ochrony swoich interesów, co również szkodliwie wpływa na ich eksport;
 - ułatwiać wprowadzenie skutecznego i jednolitego mechanizmu kontroli, dając w ten sposób konsumentom i producentom szansę na chronienie się przed zjawiskiem podrabiania towarów, imitacjami i innymi nielegalnymi praktykami;
 - promować produkty europejskiego rzemiosła, owocu tradycyjnych umiejętności i kompetencji, które przyczynia się do zachowania cennej wiedzy posiadanej przez całe wspólnoty społeczne i terytorialne oraz stanowi zasadniczy element europejskiej

spuścizny historycznej, kulturalnej, gospodarczej i społecznej, a także ułatwić ich dostęp do wspólnego rynku oraz do rynków poza UE;

- pomóc w opracowaniu nowych strategii wspierania przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym i regionalnym, sprzyjąc utrzymaniu infrastruktury oraz rozwojowi nowej wykwalifikowanej siły roboczej związanej z danym terytorium, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, regionów objętych kryzysem oraz najbardziej zmarginalizowanych, gdyż zatrudnienie w wielu z nich jest zależne od produkcji lokalnej, dając nowy impuls szkoleniom zawodowym i rzemieślniczym, ściśle powiązanym z rozwojem danego terytorium i okręgów produkcyjnych, przy jednoczesnej ochronie i promowaniu niepowtarzalnej i urozmaiconej spuścizny każdego regionu;
- przyczynić się do zwiększenia ogólnej atrakcyjności danego regionu oraz do zachowania lokalnej tożsamości, a także do ułatwienia tworzenia użytecznych synergii promowania regionu i jego typowości, co w konsekwencji ma pozytywne skutki także z punktu widzenia turystycznego, kulturalnego i handlowego;

10. jest zdania, że nowy system, podobnie jak miało to miejsce w przypadku produktów rolno-spożywczych, powinien stanowić intuicyjnie postrzeganą gwarancję dla konsumentów poszukujących produktów wysokiej jakości, autentyczności i pochodzenia zdecydowanie powiązanych z danym obszarem geograficznym, opartą na wiarygodnych i jasnych informacjach; wyraża przekonanie, że skuteczność takiego jednolitego europejskiego systemu ochrony oznaczeń geograficznych zależna będą od tego, czy wszystkie niezbędne informacje dotrą do producentów i konsumentów; podkreśla, że system musi być przejrzysty i dawać dostępną ochronę, ponieważ ma to podstawowe znaczenie dla zaufania konsumentów i producentów;

11. podkreśla, że ten nowy system oznaczeń geograficznych nie służy osłabieniu poziomu ochrony już zagwarantowanego obowiązującymi instrumentami oraz że powinien uwzględniać poprzednie skuteczne prawa i systemy i być rozwijany w oparciu o obecne najlepsze praktyki stosowane na szczeblach krajowym i lokalnym w UE;

12. podkreśla, że systemowi takiemu powinno towarzyszyć utworzenie jednolitego europejskiego standardowego publicznego rejestru produktów nierolnych objętych ochroną oznaczenia geograficznego z myślą o wspieraniu produktów rzemiosła oraz informowaniu i ochronie zarówno konsumentów, jak i producentów, przy czym należy unikać zbędnego obciążenia administracyjnego; podkreśla również, że taki system powinien charakteryzować się przekrojowym podejściem, aby zoptymalizować skutki gospodarcze i społeczne, a także znacząco zwiększyć istniejący związek między produktami a terytorium ich pochodzenia oraz poprawić przejrzystość, żeby zwiększyć wiarygodność i autentyczność produktu oraz zagwarantować jego pochodzenie i przyczynić się do poprawy jego identyfikowalności; podkreśla potrzebę regularnego weryfikowania, czy po przyznaniu chronionej nazwy pochodzenia kryteria konieczne do uzyskania tego statusu są stale przestrzegane;

13. podkreśla jednocześnie, że w systemie tym należy przewidzieć rozsądny margines elastyczności, aby lepiej odpowiedzieć na wymogi ochrony różnorodnych produktów o

różnych cechach szczególnych; jest również zdania, że system ochrony na szczeblu UE powinien obejmować nazwy niegeograficzne, które są jednoznacznie kojarzone z danym miejscem;

14. uważa, że system taki musi się opierać na przestrzeganiu jasnej specyfikacji produktu, jak ma to miejsce w przypadku produktów rolno-spożywczych, jednakże nie wykluczając innowacyjności i naturalnej ewolucji procesów produkcji i technologii, jeżeli mogą one zapewnić większą wydajność, nie wpływając na jakość i typowy charakter produktu;
15. jest zdania, że rozszerzenie ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne mogłoby przyczynić się do umocnienia i uspołnienia pozycji UE w tej kwestii na poziomie międzynarodowym, zarówno w dwustronnych negocjacjach handlowych, jak i na wielostronnych forach, przy czym ostatecznym celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony wszystkich europejskich produktów wysokiej jakości poza terytorium UE; jest zwłaszcza zdania, że zarówno produkty rolne, jak i nierolne chronione oznaczeniem geograficznym powinny zostać w pełni uwzględnione w negocjacjach nad przyszłymi umowami handlowymi UE; jest zdania, że ogólnounijny system oznaczeń geograficznych wsparłby ekspansję handlową i ułatwił prowadzenie wspólnych kampanii promocyjnych poza UE;
16. jest zdania, że rozszerzenie ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne powinno stać się częścią szerszej strategii promowania unijnych produktów wysokiej jakości, opartej na większym zobowiązaniu instytucji unijnych do uznania przemysłu oraz rzemiosła za siły napędowe wzrostu oraz zakończenia realizacji wspólnego rynku;
17. uważa, że na mocy nowych europejskich przepisów dotyczących przetargów system certyfikacji jakości oraz pochodzenia produktów mógłby być użyteczny dla organów zamawiających w kwestiach związanych ze specyfikacjami technicznymi, certyfikacją oraz kryteriami udzielenia zamówienia, w szczególności na poziomie lokalnym i regionalnym.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	23.6.2015
Wynik głosowania końcowego	+ : 32 - : 4 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Jiří Pospíšil, Marcus Pretzell, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Kaja Kallas, Emma McClarkin, Adam Szejnfeld, Marc Tarabella
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Igor Šoltes